

כריס ברוס

חוזר ל"ראמבר"

יירי קיליאן, "תיאטרון המחול הנדרלאנדי" עם "באלט קולברג" השוודי, ובמקומות אחרים בעולם. הוא נכנס לתפקידו באפריל 1994. שמה של הלהקה שונה ל"להקת מחול ראמבר", והמוסדות המממנים העניקו ללהקה ולעומד עכשיו בראשה אשראי אומנותי, בצורת מענק מאסיבי, שיאפשר לברוס לשפץ לא רק את ביתה של הלהקה במערב לונדון, אלא גם להזמין יוצרים חדשים לעבוד במסגרתה. בין

לתפקיד זה נבחרה מרי ראמבר הצעירה (שנולדה ב-1888), בזכות היותה בוגרת בית-הספר של ז'אק-דלקרוז בהלראו. היא עצמה גם רקדה אצל דיאגילב כרקדנית מן השורה, אבל בשנת 1920 כבר שהתה בלונדון, שם פתחה בית-ספר משלה.

לא היתה אז באנגליה להקת באלט מקצוענית. הטובים בתלמידיה עברו לרקוד עם דיאגילב. אבל ראמבר יסדה מסגרת חצי-מקצוענית, "חברת קאמרגו", על שמה של רקדנית גדולה מהמאה ה-18, והחלה לארגן מופעים עבור מנויים בתיאטרון הזעיר שראמבר ובעלה, המשורר אשלי דיוקס, פתחו בכנסייה לשעבר בלונדון.

מכאן התפתח מה שנקרא לימים "באלט ראמבר". זאת היתה להקה קאמרית במימדיה, בת חמישה-עשר עד עשרים רקדנים. בין היוצרים הראשונים שעבדו עימה היו אנטוני טיודור ופרדריק אשטון, שהיו אחר כך ליוצרים חשובים ביותר. במשך השנים הלהקה התבססה, ונוספו לרפרטואר שלה יצירות קלאסיות מוכרות.

בשנת 1966 חלה מהפכה בכיוון האומנותי של הלהקה. עם מינויו של נורמאן מוריס למנהל אומנותי וכוריאוגראף ראשי, שונה הסגנון מבאלט למחול מודרני. בין הצעירים, שהחלו ליצור עבור "ראמבר", היה גם כריס ברוס המוכר היטב אצלנו, בזכות עבודתו בארץ, בעיקר עם "בת-שבע".

בשנת 1996 חלה מהפכה בכיוון האומנותי של הלהקה, עם מינויו של נורמאן מוריס למנהל אומנותי

בשנה שעברה, כשהלהקה נמצאה במשבר כספי חמור, שנבע הן משינוי מדיניות המימון הציבורית בבריטניה והן מהתרחקות של הקהל בייחוד הקהל הצעיר מהמחול המודרני-המסורתי, החלו מנהלי "ראמבר" לתור אחרי יוצר, שישימש מנהל אומנותי, ויצעיד את הלהקה לכיוון חדש.

הבחירה נפלה על כריס ברוס, שהחל את דרכו בלהקה זו כרקדן צעיר, בשנת 1963. בשנים מאוחרות יותר, הוא היה ליוצר מרכזי ומקורי, לא רק במסגרת "ראמבר", אחרי ששימש בה ככוריאוגראף-בית. בשנים האחרונות הוא מרבה לעבוד עם להקתו של

מאת גיורא מנור
"באלט ראמבר" - להקת הבאלט
הותיקה ביותר בבריטניה משנה
כיוון תחת שרביטו של
הכוריאוגראף כריס ברוס, שהחל
את דרכו כרקדן בשורותיה

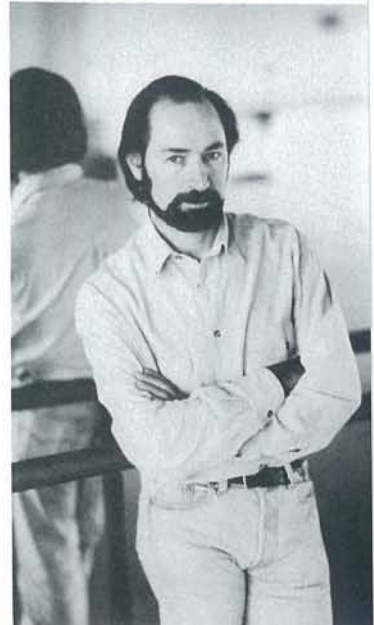
מעטים מודעים לכך, שהבאלט הקלאסי בבריטניה אינו מאותם מוסדות אומנותיים עתיקים, עתירי מסורת, בני מאות בשנים, כגון "הבולשווי" או "באלט האופרה של פאריס", אלא יצירתו של שתי נשים חזקות, שפעלו בו זמנית בשנות ה-30 של המאה.

נינט דה ואלואה יסדה את הלהקה "יסאלדרס ולס באלט" בשנת 1931, ומגרעין זה התפתח הבאלט הבריטי המלכותי, שזכה בתוארו "המלכותי" רק בשנת 1956.

אבל כבר בשנת 1926 החלה להופיע בלונדון קבוצת רקדנים, שבראשה עמדה מרי ראמבר, שהגיעה לאנגליה אחרי שעבדה עם להקתו של דיאגילב, "הבאלט הרוסי", בשנים שקדמו למלחמת העולם הראשונה. היא נולדה בוארשה, למשפחה

יהודית. שמה היה תחילה צביה רמבם, ששונה למרים ראמברג, כשעבדה עם דיאגילב, ולבסוף לראמבר.

בשנת 1910 הצטרפה לבית-ספרו של ז'אק-דלקרוז. שיטתו, שפיתחה את היחס בין המוסיקה (בייחוד המקצב) לתנועה, ומכאן למחול, שימשה בסיס לכוריאוגרפיה מודרנית של יוצרים רבים, ובראשם מרי ויגמאן. שעה שניזינסקי עבד על "פולחן האביב" שלו, למוסיקה המורכבת מאוד ובעלת המבנה הריתמי המסובך של סטראבינסקי, הוא נזקק למומחה למקצבים, שיפענח עבורו את התווים.

כריס ברוס - המנהל האומנותי החדש של "להקת ראמבר"
CHRIS BRUCE - THE NEW ARTISTIC DIRECTOR OF RAMBERT DANCE COMPANY

כריס ברוס באחד מתפקידיו הנודעים, "פיירו הסהרורי", כוריאוגרף: גלן טטלי, מוסיקה: שנברג
CHRIS BRUCE IN ONE OF HIS MOST FAMOUS PARTS, AS "PIERROT LUNAIRE". CHOREOGRAPHY: GLEN TETLEY, MUSIC: SCHOENBERG

לפני כ-30 שנה רוברט כהן. מאז עזב כהן את משרת המנהל האומנותי, הדרדרה הלהקה ושטה כספינה ללא קברניט. גם היא, ממש כמו "ראמבר", איבדה את הקהל הצעיר ששנים ארוכות נהר למופיעיה. בשנה שעברה הוחלט שלא להעניק עוד תמיכה ציבורית ל"תיאטרון המחול בן-זמננו", והכספים שהתפנו הועברו למעשה ל"ראמבר". למרבה האירוניה, ריצ'ארד אלסטון, ששימש מנהל אומנותי של "ראמבר" עד לזמן האחרון, כשפוטר, אמור היה לקבל על עצמו את ניהול "תיאטרון המחול", (O.C.D.) אבל משרד האומנויות הבריטי לא היה מוכן לכך.

השמות שהוא מזכיר, יירי קיליאן ואוהד נהרין. כמו-כן, מתענד ברוס להרחיב את המסגרת מכחמישה-עשר רקדנים ליותר מעשרים.

בצוות רקדני הלהקה נעשה ריענון עמוק, הותיקים כמעט ונעלמו מהרשימה, ותחתם נבחרו צעירים מוכשרים, האמורים להזרים מרץ ודם חדש בעורקי הלהקה הבריטית הותיקה.

למעשה נתאפשר מהפך זה ב"ראמבר" עקב חורבנה של הלהקה המודרנית המרכזית, "תיאטרון המחול הלונדוני בן-זמננו", שיסד

"אדמה", יצירתו של כריס ברוס, למוסיקה מאת ארנה נורדהיים, בביצוע רקדני ה"ראמבר".
"LAND", CHOREOG: CHRIS BRUCE, "RAMBERT DANCE GROUP", MUSIC: ARNE NORDHEIM